

εὐθυμίαν.

Γκαρσόνι, τὸ ὄπλιον νὰ εἶνε εὐχαριστημένον ἀπὸ τὸ μπουρμπουάρ.

Καταχραστής, ὁ ὁποῖος νὰ ὁμολογῇ τὴν κλοπὴν ποῦ διέπραξε.

Ἐπισκέπτης ποῦ νὰ κλίνῃ τὴν πόρτα.

Μαλλιαρὸς, ὁ ὁποῖος νὰ γράφῃ χωρὶς ἀνορθογραφίας.

Συνδρομητὴς νὰ πληρώνῃ τὴν συνδρομὴν του. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἑπτὰ θαύματα ἤμποροῦν νὰ πολλαπλασιασθοῦν ἐπ' ἀπειρον.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

Ἄ Λυκαθητὸς. — Τὸ ὄνειρον τοῦ Βικέλα. — Βιβλιόθηκὴ εἰς Μουσεῖον. — Νεροκολοκύνθη ἀντιέγκρισιον. — Ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βάλς. — Γρηγόριος Βερναρδάκης. — Ἐν ἀναγνωσματάριον. — Παιῖα.

Παρεχωρήθη προνόμιον κατασκευῆς περιφερικοῦ σιδηροδρόμου μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Λυκαθητοῦ καὶ ἰδρύσεως κέντρων πρὸς ἀναψυχὴν. Μία εὐχὴ παλαιὰ τοῦ ἀειμνήστου Βικέλα πραγματοποιεῖται οὕτω. Ἡ εὐχερὴς ἀνὸδος ἐπὶ τοῦ φαλακροῦ λόφου θὰ πυκνώσῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐπισκέπτας, τοὺς ἀρκετὰ ἄλλως τε νωχελεῖς διὰ τὰ ἀπολαμβάνουσι ἀπὸ τοῦ ὕψους τὴν πανοραματικὴν ἀποψιν τῆς πόλεως καὶ τῶν περικύριων. Ἐὰν εἶχον ξένοι τὸν λόφον αὐτὸν θὰ τὸν εἶχον ἐξωραίστη καὶ ἐκλαϊκεύσει. Ἐδῶ μερικοὶ διανοούμενοι, προκληθέντες ὑπὸ μιᾶς ἡμερικῆς, μεμφίμοιροισι ἀισθητικοῦ δήθεν, διεμαρτυρήθησαν διότι θὰ χαθῆ ὁ ρομαντισμὸς τῆς δυσπρόσιτου κορυφῆς. Ἀλλὰ τοῦτο ἀποτελεῖ στενότητα ἀντιλήψεως καὶ προδίδει ἐγωισμόν. Τὰ ὄρατα πράγματα πρέπει νὰ τὰ ἀπολαμβάνουσι ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι. Θὰ δαπανηθῇ πολὺ χρήμα. Ἐν ἑκατομμύριον θὰ ἀπαιτηθῇ διὰ τὴν μελέτην καὶ 60 ἑκατομμύρια διὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Καὶ μερικοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπιμένουν νὰ μὴ θιχθῆ ὁ Λυκαθητὸς. Νὰ ἐπιμένουν. Ἀμφίβολον ὅμως ἂν ἔχουν ἀνεβῆ ἐκεῖ ψηλὰ ποτέ.

* *

Ἡ πλουσία βιβλιοθήκη τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μεταφέρθη εἰς Ἀγκυραν διὰ τὰ κατατεθῆ εἰς τὸ ἐκεῖ Μουσεῖον Ὁ Σύλλογος αὐτὸς ἦτο διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἡ εἰς τὸ «Παρνασσός». Τὸ βῆμα τοῦ ἐτίμησαν γεραροὶ τοῦ ἔθνους διδάσκαλοι. Ὁ Σύλλογος διελύθη ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν ἀρχήν. Ἐπετάχθη τὸ οἶκμα καὶ ἡ βιβλιοθήκη μεταφέρθη εἰς τὴν Τουρκόπολιν τῆς Ἀνατολῆς διὰ τὰ καταστῆ ἀχρηστος. Ἀποῦ οἱ Τούρκοι δὲν ἔχουν φιλολογίαν, καταδιώκουσι τὰ βιβλία τῶν Ἑλλήνων.

* *

Νὰ ἐπὶ τέλους καὶ ἕνας συμπολίτης ποῦ ἔλυσε τὸ ζήτημα τῆς συζυγικῆς τιμῆς, τὸ ὁποῖον ἔχει τοσάκις βαφῆ εἰς τὸ αἷμα. Κάποιος τοῦ ἐπέπραξε τὴν σύζυγον. Ἄν ἦταν ἄλλος σύ-

ζυγος, θὰ τὸν ἐξεκοίλιαζε μὲ μίαν φαλιτέσαν ἢ θὰ τοῦ ἐφύτευε μίαν σφαίραν, ἢ θὰ τοῦ ἐχώριζε τὸ κεφάλι μὲ ἕνα πέλεκυν. Τίποτε ἀπ' ἑλ' αὐτά. Ὁ συμπολίτης ἐπῆρε μίαν νεροκολοκύνθη συμβολίζουσαν τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐπιτεθέντος καὶ τὴν ἐκτύπησεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἀκριβῶς ὅπως κάμνουν οἱ Πιερρότοι τὰς Ἀποκρέτω. Τοιοῦτοτρόπως ὁ μὲν σύζυγος εἶναι εὐχαριστημένος διότι δὲν ἐθαψε εἰς αἷμα τὰς χεῖράς του καὶ δὲν ἐφιλοξενήθη εἰς τὰς ἀναπνευστικὰς αἰθούσας τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος, ὁ δὲ ἐρωτόληπτος, καὶ αὐτὸς θὰ εἶνε εὐχαριστημένος, διότι τὴν ἐγλύτωσε φθηνά, μὲ ἕνα κτύπημα νεροκολοκύνθης. Ζήτω ἡ νεροκολοκύνθη!

* *

Εἰς τὰς τόσας ἑκατονταετηρίδας ποῦ ἐορτάζονται, ἰδοὺ καὶ μίαν τὴν ὁπεῖαν ἐπρεπε νὰ ἐορτάσῃ ὀλόκληρος ἡ Εὐρώπη, ὄχι μόνον ἡ Γερμανία καὶ ἡ Αὐστρία. Εἶνε ἡ ἐπέτειος τῆς γεννήσεως τοῦ Βιενναίου μουσουργοῦ Γιόχαν Στράους, ὅστις δικαίως ἀπεκλήθη ὁ Βασιλεὺς τοῦ Βάλς. Βάλς καὶ Στράους κατέστησαν συνώνυμα. Διότι ἐκτὸς τοῦ Γιόχαν καὶ ὁ Ριχάρδος δὲν ὑστέρησεν εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν στρόβιλων. Ἦσαν εἰδικοί πλέον εἰς τὴν μελοποίησιν αὐτῶν ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει βάλς Στράους, τὸ ὅποτον νὰ μὴ εἶνε πεταχτόν, εὐθυμον, χαριτωμένον, γαργαλιστικόν. Ἐκατομμύρια ποδῶν ἐνηρμόνησαν τὰς κινήσεις των εἰς τὰς χορευτικὰς αἰθούσας ἀναπτερόμενα ὑπὸ τὴν γοητείαν τοῦ μεθυστικοῦ βάλς τοῦ Στράους. Καὶ πόσαι καρδιαι ἀντήλλαξαν παλμούς καὶ πόσα μυστικὰ ἐπιθυρήθησαν εἰς τὸ στριφογύρισμα τῶν νεαρῶν ὑπάρξεων καὶ εἰς πόσα εἰδύλλια δὲν ἐχρησίμεισαν ὡς ὑπόκρουσις οἱ ἦχοι τοῦ βάλς, τοῦ συντεθέντος ὑπὸ τοῦ ἀλησιμονήτου μουσουργοῦ. Ὅσοι ζοῦν μὲ τὰς ἀναμνήσεις, συνεώρτασαν νοερῶς τὸ Ἴωβιλατον τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ τοῦ ὄραιότερου τῶν χορῶν.

* *

Ἐξέχουσα φυσιογνωμία τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων, ἕρπης μύστης τῆς κλασικῆς φιλολογίας, ὁ Γρηγόριος Βερναρδάκης ἀπέθανεν. Ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ὑπῆρξεν ὁ σοφὸς διδάσκαλος τῆς Ἀκαδημαϊκῆς νεότητος, συγγραφεὺς ἀνεδειχθεὶς ἐκ τῶν κρατίστων. Τὸ Ἑρμηνευτικὸν Λεξικὸν τῶν ἐνδοξοτάτων Ἑλλήνων ποιητῶν καὶ συγγραφέων, εἶνε ἔργον μνημιῶ-

δες. Ἀδελφός του επίσης μεγάλου φιλόλογου Δημητρίου Βερναρδάκη ἠσχολήθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γραμματολογικὴν καὶ ἐρμηνευτικὴν ἔρευναν, ἐνῶς ἐκεῖνος διεκρίθη καὶ εἰς τὴν δημιουργικὴν ποίησιν, τὴν λυρικήν καὶ ὀρχηστρικήν, ἀμφότεροι δ' ἀφῆκαν ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου φωτεινὰτάτας ἀναμνήσεις.

Ὁ Γρηγόριος Βερναρδάκης ἠτύχησε ν' ἀποθάνῃ ἐν τῇ γενετέρᾳ πόλει, ἐν Μυτιλήνῃ, ὅπου καὶ ὁ ἀδελφός του ἐτάφη. Ἀπέθανεν, ὅπως καὶ ἔζησεν, ἀθρόβως. Πάσχων ἐσχάτως κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς, ἐξηναγκάσθη ἕνεκα ἐρίου ἡλικίας ν' ἀποσυρθῇ τοῦ Πανεπιστημίου δι' ἑν λόγον καὶ ὁ Χατζιδάκις, καὶ ὁ Καρολίδης καὶ ὁ Καββαδίας—οἱ εἰδικώτεροι, πολυμαθέστεροι καὶ δυσαναπλήρωτοι. Τώρα ποῦ ἀπέθανε δὲν εὐρέθη κανεὶς νὰ γράψῃ ἀνταξίαν αὐτοῦ νεκρολογίαν, καθ' ἣν στιγμὴν φιγουράρουν αἱ σπεῖραι τῶν καταχραστῶν εἰς πολλὰς καὶ διαφόρους στάσεις..

* *

Τὸ ζήτημα τῶν μειονοτήτων προεκάλεσε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκδόσεως ἑνός... ἀναγνωσματάρου, τὸ ὅποιον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπόδειγμα εἰς τοὺς ἐκδότας διδακτικῶν βιβλίων Χάριν τῶν Σλαυοφώνων Μακεδονοπαίδων συντάχθη κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν ἀλφαβητάριον, τὸ ὅποιον θὰ εἰσαχθῇ ὡς ἀναγνωστικὸν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας.

Ὡς γνωστὸν, κατὰ τὴν συνθήκην περὶ ἀνταλλαγῆς πληθυσμῶν, ἐτέθη διάταξις καθ' ἣν εἶνε ὑποχρεωτικὴ ἡ διδασκαλία τῆς γλώσσης, ἣν ὀμιλοῦν οἱ ξενόφωνοι πληθυσμοί. Ἀντὶ τῆς ἰδρύσεως ἰδίων σχολείων, προεκρίθη ἡ ὑποχρεωτικὴ διδασκαλία τῆς γλώσσης εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα. Καὶ τοῦτο ἀπὸ σκοποῦ, διότι, ἀφοῦ οἱ Σλαυόφωνοι θὰ ζήσουν ἐν μέσῳ Ἑλλήνων ὡς Ἑλληνες πολῖται, εἶνε ἀπαραίτητον ἵνα γνωρίζουν τὴν Ἑλληνικὴν, χωρὶς νὰ ἀποξενωθῶνται καὶ τῆς ἰδικῆς τῶν γλώσσης. Τοῦτο εἶνε ἐπιφέλες δι' αὐτούς, διότι, φεύγοντες ἐκ τοῦ τόπου ἐνθα ἐγεννήθησαν, θὰ δύνανται νὰ συνεννοηθῶσιν, ἰδίως προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐργασίας καὶ συναλλαγῶν.

Διὰ τοῦτο συντάχθη Ἀλφαβητάριον τῆς Σλαυικῆς διαλέκτου μεθοδικῶς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης καὶ ἐξεδόθη μετ' ἐξαιρετικῆς φιλοκαλίας. Εἶνε ἐν Ἀναγνωσματάρου ποῦ πρέπει νὰ τὸ ζηλεύουσιν τὰ Ἑλληνικά, τὰ ὅποια εἶνε ἀθλία τὴν ὄψιν. Τὴν ἐκδοσὶν καὶ τὸ γλωσσικὸν μέρος ἐπεμελήθη ὁ Βαλκανολόγος καὶ λόγιος κ. Γ. Σαγιαξής.

Διὶ τοὺς ἀνιστορητούς, πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ Μακεδονο-Σλαυικὴ διάλεκτος, ἣν τὸ Ἀλφαβητάριον διδάσκει, ἐγεννήθη ἐκ τῆς Παλαιοσλαυικῆς, ὅπως ἡ Βουλγαρικὴ, ἡ Σερβικὴ καὶ ἄλλαι Σλαυικαὶ γλώσσαι. Αὕτη δι' ἱστορικοὺς καὶ γεωγραφικοὺς λόγους, ἀπεσπάσθη ἐκ τῆς Νοτιο-σλαυικῆς γλώσσης καὶ ἀπεμονώθη με-

ταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν, διατηρήσασα τὸν ἀρχαῖκόν Μακεδονικὸν χαρακτήρα τῆς με πολλοὺς ἀρχαῖσμούς περὶ τὰς λέξεις, τοὺς τύπους καὶ τὴν σύνταξιν.

Τὸ ἐκδοθὲν Ἀλφαβητάριον ἐγράφη διὰ λατινικῶν χαρακτήρων, διὰ λόγους ἐπιστημονικοὺς, ἀλλὰ καὶ πρακτικοὺς. Θεωρεῖται ἄλλως τε τὸ λατινικὸν ἀλφάβητον διεθνές, καὶ αὐταὶ δὲ Σλαυικαὶ μειονότητες κάμνουν ἤδη χρῆσιν τῶν λατινικῶν χαρακτήρων, ὅπως οἱ Πολωνοί, οἱ Τσεχοσλοβάκοι, οἱ Κροάται καὶ ἄλλοι, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Ρῶσοι ἐτύπωσαν πολλὰ ἔργα διὰ λατινικῶν γραμμάτων.

* *

Ὁ κ. Σπάθης, ἐλθὼν ἐκ Παρισίων, μᾶς ἐχάρισε τριπλὴν μουσικὴν ἀπόλαυσιν. Ὁρχήστρα ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του ἐξετέλεσε μίαν σειρὰν χορῶν τοῦ Φωρὲ καὶ τοῦ Ραβέλ, διὰ πρώτην φορὰν ἀκουσθέντας ἐδῶ, κατὰ τὸ πλεῖστον Ἑλληνικοὺς ἀρχαίκοις. Μεσόφωνος τῆς Παρισινῆς Ὀπερας ἡ κ. Ρευναγιέ, ἔδειξε φωνὴν πολὺ τεχνικὴν, ἡ ὅποια ὅμως δὲν συνεβιβάζετο μὲ τὸ Ἑλληνικὸν τραγοῦδι, τὸ ὅποιον τῇ ἡτο ξένον ψυχικῶς καὶ διὰ τὸ ὅποιον ἐχρειάζετο κάποιον αἰσθημα. Ἀλλ' ὁ θρίαμβος τῆς ὄλης ἐμφανίσεως ἦτο ἡ χορεύτρια Μόνα Παῖδᾶ. Πέντε χοροὺς ἐξετέλεσε—πέντε δράματα. Μία κοῦκλα ποῦ ἐνεφανίσθη πότε σὺν πούπουλῳ εἰς τὴν λεπτεπίλεπτον Μουσικὴν στιγμὴν τοῦ Σοῦμπερτ, πότε ὡς κύκνος, ὁ ὅποιος τραγουδεῖ ὄχι μὲ τὸ στόμα ἀλλὰ μὲ κινήσεις τὸν θάνατόν του, πότε στροβιλιζομένη, πότε ὡς Αἴγυπτία. Ποτὲ δὲν εἶδον αἱ Ἀθηναῖαι τόσον καλὴν χορεύτριαν. Στάσεις πλαστικώταται, κινήσεις ρυθμικαί, πτήσεις χαρίεσαι. Χάρμα ὀφθαλμῶν ἡ μικρὸσωμος Παῖδᾶ πλήρης ἐκφράσεως καὶ χάριτος ἐθέλεξε.

Ἀλλ' ἡ Παῖδᾶ εἶναι ἀληθινὴ καλλιτέχνης καὶ ἐξω τῆς σκηνῆς. Ὅταν ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἰέρεια τοῦ ἀρχαίου κάλλους καὶ τῆς ὀρχηστρικῆς ἡσθάνθη μίαν θαθεῖαν συγκίνησιν. Ἐνεδύθη τοὺς πέπλους τῆς, ἐχόρευσε ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ δαπέδου τοῦ Παρθενῶνος καὶ ἐν στιγμῇ ποιητικῆς παραφορᾶς ἔλυσε τοὺς πέπλους καὶ τὸ ἀγαλματώδες σῶμα, ὀλόγυμον ἤστραψεν εἰς τὸ ἥλιακόν φῶς. Ἡ χειρονομία τῆς αὐτῆς, νὰ ποζάρῃ ὡς Λαῖς ἦτο ἡ εἰλικρινεστέρα ἐκδήλωσις τοῦ θαυμασμοῦ τῆς πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, τὴν κοιτίδα τῆς τέχνης καὶ τοῦ κάλλους.

* *

Ἰδρῦθη ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν Συντακτῶν Δημοσιογραφικῆ σχολῆ. Ἦτο ἀπαραίτητος διὰ νὰ ἀπαλλαγῶν αἱ ἐφημερίδες ἀπὸ μερικοὺς ἀγραμμάτων. Ἐκ τῶν μαθημάτων χρησιμώτατα εἶνε ἡ Στενογραφία, ἡ Διπλωματικὴ ἱστορία καὶ ἡ ἱστορία τοῦ τύπου. Τὰ ἄλλα ἀποτελοῦν πολυτέλειαν. Σφάλμα δὲ ἦτο νὰ διορισθῶν ὡς καθηγηταὶ δύο πολιτικοὶ ἀρχηγοί. Αὐτοὺς πρὸ παντός ἔδει ν' ἀγνοοῦν οἱ νέοι δημοσιογράφοι.

ΔΑΦΝΙΣ.